



ETEL soovitused Turvajuht, tase 5 kutsekvalifikatsiooni hindamisel koostatava valveobjekti turvaplaanile

Valveobjekti kohta koostatava turvaplaani eesmärk on tuua välja valveobjekti valvamiseks ja kaitseks vajalikud meetmed. Turvaplaan peab sisaldama valveobjekti kirjeldust, turvalisuse tagamiseks rakendatavaid ressursse, tegevusi ja tehnilisi lahendusi, asjaomaste asutustega tehtava koostöö kirjeldust ning muid asjakohaseid andmeid.

Turvaplaan koostatakse üldjuhul teenuse tellijale ja/või teenust osutava ettevõtte juhtkonnale kui turvaala spetsialisti poolne oskusteabe kogum, mis baseerub faktipõhisele analüüsile mitte personaalsele arvamustele. Turvaplaani aluseks oleva valveobjekti riskianalüüsi läbiviimise eelduseks on kliendi esindaja intervjuerimine ning reaalne objekti ülevaatus.

Turvajuht, tase 5 kutseeksami käigus kontrollitakse kutse taotleja oskust turvaplaani koostada ja see annab hindamisgrupile ülevaate valdkonna spetsialisti kogemustest iseseisva praktilise töö ja teoreetiliste teadmiste ühendamisel. Kutsehindamisel koostatavas turvaplaanis tuleb keskenduda valveobjekti turvalisuse tagamise käsitlemisele ja riskide maandamiseks koostatavaid ettepanekuid tuleb analüüsida ja hinnata üksnes turvalisuse tagamise seisukohast.

Turvaplaani koostamise üldjaotus on:

- olukorra tuvastamine;
- turvameetmete analüüsimine;
- kokkuvõtva hinnangu andmine.

1. Turvaplaani I osa ehk OLUKORRA TUVASTAMINE

Selgitatakse välja käsitletava valveobjekti või valveobjektide kogumi turvariskid ning nende võimalik esinemissagedus ja nendest tulenevad võimalikud kahjud. Esimeses osas tuleb läbi töötada:

- riskide tuvastamine, soovitatav kasutada küsitluslehte;
- riski analüüs (hinnatakse esinemise tõenäosust);
- riski hindamine (hinnatakse võimalikku rahalist kahju (nt. protsent kliendi müügikäibest), võib kasutada ka rahalisi hinnatavaid vahemikke).
- ohud, konkreetse riski mõju objektile

Valveobjekti turvariskide väljaselgitamisel saab üle vaadata näiteks:

- valveobjekti asukohast ja paikkonnast sõltuvad ohutegurid;
- valve- ja kaitseteenuse tellija tegevuse iseloomustus ning sellest tulenevad ohutegurid ja riskid;
- analoogsetes ettevõtetes esinenud kahjude tekkepõhjuste kokkuvõte (kui on võimalik);
- kokkuvõtte kuritegevuse ja tuleõnnetuste piirkondliku statistika mõjust valveobjektile;
- muud asjakohased andmed valveobjektile suunatud riskitegurite välja toomiseks.

Olukorra tuvastamise peatüki lõpus on soovituslik koostada turvariskide tuvastamise lühikokkuvõtte (*mida tuleb mille eest kaitsta, millised põhilised riskid ohustavad objekti/ettevõtet ning mida tuleb suuremas plaanis täiustada*). Soovituslik on koostada riskide tõenäosuse hindamise tabel (näiteks Lisa 1) kasutades eelnevalt ettevalmistatud riskide hindamise küsimustikku (näiteks Lisa 2);

2. Turvaplaani II osa ehk TURVAMEETMETE ANALÜÜS

Analüüsitakse ja hinnatakse olemasolevaid turvameetmeid turvariskide seisukohalt (I osast tulenevalt) ning vajadusel tehakse ettepanekud olemasolevate turvameetmete muutmiseks või lisameetmete rakendamiseks, et I osas väljaselgitatud turvariskid oleksid maandatud.

Kõiki täiendavaid turvameetmeid tuleb kaaluda otstarbekuse ning maksumuse seisukohalt. Soovitav on teha alternatiivseid ettepanekuid, kus kõige efektiivsem - kuid kallim turvameede oleks esmane ning seejärel teised vähem efektiivsemad - kuid odavamad. Nii antakse kliendile otsustamisel valikuvõimalus vastavalt ettevõtte finantsvõimekusele.

Turvaplaanis hinnatakse kaitsmise juures võimalike protseduuriliste turvameetmete rakendamise meedet, mis oma olemuselt ei ole kulukad, kuid küllalt suure efektiivsusega. Turvajuhi poolt teostatava kõigi turvameetmete analüüsi tuleb käsitleda turvaplaani läbivalt ühtse meetoodika järgi.

3. Kokkuvõtte ehk HINNANGU ANDMINE

Kokkuvõttes tuuakse välja nii valveobjektile turvalisuse tagamise positiivsed asjaolud, kui ka kõik parendamist vajavad kohad koos konkreetsete ettepanekutega. Siin loetletakse muuhulgas üles kõik II OSA ettepanekud ning iga ettepaneku taha märgitakse sulgudesse, millisel leheküljel turvaplaanis selle ettepaneku analüüs-hinnang asub. See on praktilises elus vajalik selleks, et kliendil oleks tulevikus kergem leida selgitust, kui tal peaks otsuste vastuvõtmisel tekkima küsimusi.

Ettepanekutes peab selgelt kajastuma mingit KAHJU soodustav OHUTEGUR, mille kõrvaldamiseks tehakse ettepanek täiendava TURVAMEETME rakendamiseks. Kogu turvaplaani koostamise eesmärk on anda ülevaade avastatud ohutegurite kõrvaldamiseks tulevikuks.

LISA 1 VALVEOBJEKTI TURVARISKIDE TÕENÄOSUSE HINDAMISE TABEL

Tagajärjed Tõenäosus	Minimaalsed kahjud	Keskmiised kahjud	Suured kahjud
Väga ebatõenäoline	Madal (I)	Madal (II)	Keskmine (III)
Tõenäoline	Madal (II)	Keskmine (III)	Suur (IV)
Väga tõenäoline	Keskmine (III)	Suur (IV)	Kõrge risk (V)

Madal risk (I tase) - oht väärtustele on ebatõenäoline ning võimaliku kahjude tagajärjed tagasihoidlikud; erilisi abinõusid ei vajata. Madal risk ei nõua üldjuhul lisaabinõude rakendamist.

Madal risk (II tase) - oht väärtustele on kas väikse kahju mõõdukas tõenäosus või mõõduka kahju väike tõenäosus. Madal risk (II tase) nõuab lisaabinõude rakendamist.

Keskmine risk (III tase) - kahjude tekkimise tõenäosus võib ulatuda väga ebatõenäolisest kuni väga tõenäoliseni, tagajärje raskusaste vastavalt minimaalsest kahjust suurte kahjudeni. Keskmine risk (III tase) nõuab lisaabinõude rakendamist.

Suur risk (IV tase) - kahjude tõenäosus on kas tõenäoline või väga tõenäoline, tagajärje raskus samas kas keskmine või suur. Taolised ohud nõuavad kiiret abinõude rakendamist.

Kõrge risk (V tase) - oht väärtustele on suur nii tõenäosuse kui tagajärje kahjude aspektist. Turvameetmeid peab rakendama kohe.

LISA 2 NÄIDISKÜSIMUSTIK

Valveobjekti kirjeldus:	territooriumi	Täielikult (JAH)	Osaliselt	Puudulik (EI)	Riski tase (I – V)	Märkused
1.1 Kas valveobjekt on piiratud aiaga?						
1.2 Kas väravad on suletavad (lukustatavad)?						
1.3 Kas kõik väravad, mida ei kasutata on lukustatud?						
1.4 Kas valveobjekt on kaetud välisvalgustusega?						
1.5 Kas perimeetril on valveseadmeid (kiired, andurid) ?						
1.6 Kas perimeetritele on jäetud päästeameti ligipääsuks lisavärav?						
1.7 Kas territooriumil on gaasihoidla, kütusehoidla?						
1.8 Kas territooriumil on alajaam?						
1.9 Kas territooriumi on avatud külalistele ja nende orienteeruv arv päevas?						
1.10 Kas territooriumil hoitakse kallihinnalist ja kergesti teisaldatavat kaupa?						
1.11 Kas varem on esinenud turvaprobleeme (näiteks vargusi)?						
1.12 Kas territooriumi jälgimiseks on paigaldatud valvekaamerad?						
1.13 Kas kogu territoorium on videokaameratega kaetud?						
1.14 Kas videopildid salvestatakse?						
1.15 Kas salvestust saab vaadata läbi arvutivõrgu?						
1.16 Kas kaamerad on Day – Night tüüpi?						
1.17 Kas objektile hoitakse ohtlike aineid või toimub ohtlik tööprotsess?						

1.18 Kas turvatöötaja peab teostama ringkäike?					
1.19 jne					

LISA 3 TURVAPLAANI KOOSTAMISE NÄITED, SOOVITUSED JA SOOVITUSLIK KIRJANDUS

1. Võimalike turvariskide väljaselgitamisel on soovituslik käsitleda:
 - 1.1. Statistilisi andmeid varem esinenud kahjude vaates (nt. 5 aasta jooksul):
 - varguste kohta;
 - röövimiste kohta;
 - vara rikkumise ja hävitamise kohta;
 - tulekahjude kohta;
 - inimestega esinenud õnnetusjuhtumite kohta;
 - vastavalt objekti iseärasustele veel muude ohtude kohta (isikuvastased kuriteod).
 - 1.2. Statistilisi andmeid valveobjekti vaates:
 - ettevõtte paiknemise kohta;
 - oma ettevõtte kohta;
 - analoogsetest ettevõtetest;
 - vastavalt objekti iseärasuste kohta veel muudest allikates.
2. Turvalisusest lähtudes firma tegevusriske mõjutavad põhielemendid sõltuvad:
 - firma asukoha ja keskkonna mõjust.
 - kahjude hulgast enda ja teistes analoogsetes firmades.
 - politsei ja päästeteenistuse kaasamise võimalustest.
 - enda valmisolekust turvakahjude vähendamisel.
3. Näide turvameetmete loetelust, mis aitavad turvariskide minimaliseerida:
 - Hoone ehituslikust kaitsevõimest
 - Piirdeaia olemasolust ja füüsilisest võimsusest
 - Videovalve lahendusest ja oskusest seda kasutada
 - Passiivsete kaitsevahendite õigest kasutamisest
 - Hoone ja territooriumi valgustusest
 - Läbipääsusüsteemi täiuslikkusest
 - Protseduurreeglite reaalsest toimimisest
 - Tehnilise valvesignalisatsiooni korrasolekust ja töökindlusest
 - Tulekahjusignalisatsiooni täislikkusest ja korrashoiust
 - Mehitatud valve efektiivsusest ja kvaliteedist
 - Vajadusel inkassatsiooni korraldamisest
 - Vajadusel isikukaitse korraldamisest
4. Lisada võib skeeme hoonete paiknemise kohta, plaane siseruumid osas. Pildid lisada ainult siis, kui nendel kajastub mõni ohutegur (näiteks auk piirdeaias, katkine korsten vms).
5. Soovitatav täiendav kirjandus, millele toetuda turvaplani koostamisel.
 - Turvaseadus
 - EVS-ISO 31000:2018 (abiks riskide hindamisel)
 - ISO/NP 22342